
Til lags åt alle kan ingen gjera ...

TIDLIGERE I TIDSSKRIFTET

tone.bergset

tone.bergset@legeforeningen.no

Ganske nylig ble *Tidsskrift for Den norske legeforening* kåret til Årets tidsskrift 2018 av Norsk tidsskriftforening. I juryens begrunnelse kunne vi bl.a. lese at Tidsskriftet kanskje er den fremste eksponenten blant fagtidsskrifter for å vedlikeholde og videreutvikle en fagterminologi på norsk. Vi jobber daglig med denne viktige oppgaven, men litt motbør møter man jo innimellom, som seg hør og bør. Så også i 1929, da Tidsskriftet gikk over til en ny, offisiell rettskrivning (Tidsskr Nor Lægeforen 1929; 49: 243–45).

Fagartikler, medisinsk administrasjon, kollegiale spørsmål m.v.

«Tidsskriftet»s sprog.

Den i «Tidsskriftet»s første nummer for i år bebudede forandring i «Tidsskriftets»s sprog er nu kommet i andet hefte. – Da jeg skulde til med dette nummer, husket jeg ikke på dette glædelige budskap – og begynte trøstig på første artikel. Men det var ikke mange linjer jeg var kommet, før den nye sprogdrakt virket således på mig, at artiklens faglige indhold blev mig aldeles fordærvet, jeg måtte simpelt hen – for denne gang ialfald – gi op. Istedenfor gav jeg mig – nolens volens – til blot at se igjennem artiklen fra dens orthografiske side – NB. Ikke dens sproglige. For det er vel ikke sprogets, men den såk. rettskrivnings forandring redaktionens glade budskap går ut på – altså for så vidt et galt valgt uttryk for meddelelsen – heldigvis! Det skulde bare manglet at det virkelig var sproget: Nu går vi over til landsmål! Forresten, man

vet sig jo aldrig tryk for hvad man kan risikere – men den dag melder ialfald jeg mig ut av Lægeforeningens resp. «Tidsskriftet» – hvis jeg da ikke forinden er død.

Nr. 5 **TIDSSKRIFT** **1929**

FOR

DEN NORSKE LÆGEFORENING

(TIDSSKRIFT FOR PRAKTISK MEDISIN — NY REKKE)

REDAKTØRER:

For den videnskabelige del: **YNGVAR USTVEDT**

For den socialmedisinske og ætellige del: **JØRGEN H. BERNER**

Nr. 5	Oslo, 1. mars 1929	49. årgang
-------	--------------------	------------

Innhold.

Originalartikler:

Bør vi afvikle for hestekjøtt melk i barneernæringen? Av Christen Johannessen, Oslo. S. 212. — Akrotyd. Av T. Brandt, La Crosse. S. 221.

Oppsett, referater og praktiske notiser:

Frans Reddick: Kliniske synspunkter ved prognosestillingen ved lunge- tuberkulose. S. 222. — Betingslinjer for anvendelsen av salvarsanprepara- ter. S. 226. — Emanuel Frankl: Liquorrihus nasalis. S. 230. — May Mellanby og C. Lee Pattison: Forebyggelse av mædarias hos barn ved vitamin D. S. 236. — S. Perlmann og Weber: Videre utforsninger om eke- perimentell blærestendelse hos rotter ved avitaminose. S. 250. — H. Lax og I. Selman: Metode til å gjøre blod holdbart til blodoverføringsanordning. S. 261. — Overføring av sykdommer ved transfundert blod. S. 261. — Wimmermeyer og Schäfer: Radonens applikasjon av insulin. S. 262. — Aftersberg og Porga: Behandling av diabetes insipidus med pituitrinexse- pulver. S. 272. — Ludwig Popper og Siegfried Weiss: En enkel nitrit- reaktion i urinen. S. 281. — F. W. A. Weber: Fingerpuls. S. 283. — I. Pernst og L. Hofmann: Lys og hørsel. S. 284.

Bekanntgørelser:

Hans Alexander: Fråhåndsne for Lungentuberkulose hos Ervachsenne. S. 284.

Hygiene, social medisin, lægeforhold m. v.:

Portents bidrag til Finnmark fylkes medisinallhistorie. Av Rev. fylkeslege A. Westøl. S. 284.

Fagartikler, medisinsk administrasjon, kollegiale spørsmål m. v.:

«Tidsskriftets» språk. S. 242. — Olisopraktikken i Amerika. S. 245. — VI nordiske tuberkulosekongresser. S. 251. — Internasjonalt kongress. S. 252. — Forlegnesse over godkjente spesialister som er medlemmer av Den norske lægeforening pr. 15. februar 1929. S. 262. — Betalte kontingenter til Den norske lægeforening. S. 267. — Betalte bidrag til Helsevedendat. S. 268. — Ole Samner. Nekrolog. S. 268. — Begrunnelse for «Norske legers syke- forskningsforening» for 1929. S. 269.

Blandede meddelelser:

Nogen minneord om styrelsesleder J. A. Selmer. A. O. Vingard. S. 264.

Meddelelser fra Den norske lægeforenings byrå:

Offisielle meddelelser. Universitetslærestøtninger. Spesielle stipendier. Le- dige poster i sykehuse, kommuner o. lign. Personalia og øvrig. Små meddelelser. Byrået.

F. G. Portentskriver Billedgalleristaff Farm.-videnskabel. vedlegg „Bogst.-Billedet-Læge“
Leveransen a. 10.

Videnskabelig representation for Norge: **NOBISCEFA A/S**, Box, Strandgade 1, Oslo.

GRAVITOL

Medikamentet er en kombinasjon av kalsium og kalsiumhydroxid
og er et nytt syntetisk preparat med en effektivt smertestillende virkning.
Tilsvarende virkning ved oral og lokal applikasjon. Ingen fare for forgiftning.
Originalboksene: Kuber med 3 og 10 ampuller à 1,2 cm og 1-1/2 cm.
Glas med 25 ampuller à 25 mg.
Kapselpakninger med 100 ampuller for barn og voksne 250 tabletter.

Men det er sandelig galt nok som det tegner; jeg har set på første artikkel, mere orket jeg ikke. Thi hvad er det ikke for et sammensurium av «retskrivning» allerede denne ene artikkel byr på? dels i behandlingen av de rent medisinske ord, dels i de almindelige allemandsord d. v. s. den såk. offisielle retskrivningen av 1917 eller hvad den nu heter. Det sidste er en side av saken for sig – dens

logiske umuligheter er jo kjendt vare fra før, hvor den har fåt smuglet sig ind; jeg skal ikke større fæste mig ved den – men leilighetsvis kan man jo ikke undgå at bli hængende fast i de værste uhyrligheter.

(...)

Nei det er en frygtelig sørpe altsammen, kjære redaktion – og for den medicinske stand ikke minst et bedrøvelig tidsdekadencens tegn. Av medicineren forlangtes før sprogkundskap og sprogfølelse – og det var vel.

Sarpsborg i januar 1929.

G. Winge

Da «Tidsskriftet» fra 1. januar i år gikk over til den offisielle rettskrivning, var redaksjonen naturligvis forberedt på at det kunde vekke misnøie på enkelte hold. Imidlertid er «reformen» inntil nu kollega Winge optrer, blitt møtt med velvilje, ja en eldre kollega skriver til mig, at det «gleder ham opriktig».

Bestemmende for redaksjonen, når den nu fulgte eksemplet fra andre tidsskrifter, var for det første at det volder besvær for trykkeriet, hvor typografen snart skal sette en artikkel efter den gamle og snart efter den nye rettskrivning. Men den viktigste grunn er, at når man nu først h a r en offisiell rettskrivning, så bør den følges uansett om man personlig liker den eller ikke i et offisielt tidsskrift.

(...)

Red.

Publisert: 12. juni 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0366

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 2. januar 2026.